

BK BIRLA CENTRE FOR EDUCATION
SARALA BIRLA GROUP OF SCHOOLS
SENIOR SECONDARY|CO-ED DAY CUM BOYS' RESIDENTIAL SCHOOL
MID-TERM EXAMINATION 2023-24

MARATHI

Class : VI
Date : 13.10.2023

Duration : 3 Hrs
Max. Marks : 80

Admission No.:

Roll No.:

उत्तरपत्रिकेसाठी सूचना : -

- (1) सूचनेप्रमाणे प्रश्नांची उत्तरे लिहिणे.
- (2) खंड - क ,ख, ग, घ नमूद करावेत.
- (3) स्वच्छता, नीटनेटकेपणा व लेखननियमांनुसार लेखन यांकडे जाणीवपूर्वक लक्ष दयावे.

[खंड क वाचन कौशल्य]

प्र 1 अपठित गद्यांश -

(5)

एकदा एक शिकारी शिकारीसाठी जंगलात आला. त्याने एक जाळे शेतामध्ये पसरून ठेवले थोड्याच वेळात कबुतरांचा एक थवा आकाशातून उडत तेथे आला. सर्व कबुतरे दाणे टिपण्यासाठी खाली उतरले. आणि सर्वजण जाळ्यात अडकले होते. कबुतरांच्या प्रमुखाला एक युक्ती सुचली तो सर्वाना म्हणाला जाळ्यासकट आकाशात उडा. आणि जाळ्यासह ती कबुतरे दूर उडून गेली आणि वनात इतर प्राण्यांच्या मदतीने जाळ्यातून मुक्त झाली. एकीच्या बळामुळे हे शक्य झाले .

(क) शिकारी शिकारीसाठी कोठे गेला?	(शेतात / वनात / जंगलात)
(ख) त्याने शेतामध्ये काय पसरून ठेवले?	(फळे / जाळे / दाणे)
(ग) कोणाचा थवा आकाशात उडत होता?	(कबुतरांचा / चिमण्यांचा / घारींचा)
(घ) कबुतरांच्या प्रमुखाला काय सुचली?	(कला / विचार / युक्ती)
(ड.) कशाच्या बळामुळे त्याची सुटका झाली?	(एकीच्या / नेकीच्या / श्रीमंतीच्या)

प्र 2 अपठित गद्यांश -

(5)

चांगले कामे केली म्हणजे मनुष्य स्वर्गात जातो आणि वाईट कृत्ये केली की तो नरकात जातो. अशी आपल्याकडे पूर्वापार आख्यायिका आहे. या स्वर्गाच्या आणि नरकाच्या जागा कोठे असाव्यात त्या संबंधीही काही संकेत सर्वमान्य आहेत. स्वर्ग वर आकाशाच्या पलीकडे कोठेतरी आहे . आणि नरक हा पाताळात असावा असे मानले जाते.चांगल्या कृत्यामुळे स्वर्ग मिळतो व वाईट कर्मांमुळे नरकात जावे लागते असा जनमाणसात समज आहे.

प्रश्न-

1 वाईट कृत्ये केली की मनुष्य कोठे जातो ?	(नरकात / गावात / बंगल्यात)
2 चांगले कामे केली म्हणजे मनुष्य कोठे जातो ?	(घरात / स्वर्गात / शाळेत)
3 आकाशाच्या पलीकडे काय आहे ?	(चांदण्या / चंद्र / स्वर्ग)
4 नरक कोठे आहे ?	(धरतीवर / आकाशात / पाताळात)

5 वाईट शब्दासाठी विरुध्दार्थी शब्द आहे ?

(चांगला / चांगले / खरे)

खंड ख व्याकरण

प्र 3 विरुध्दार्थी शब्द – (opposites)

(2)

1 आनंद x

(दुःख / गीत / सुख)

2 खूप x

(जास्त / कमी / वर)

प्र 4 लिंग बदला – (change the gender)

(2)

1 काका

(काकी / मामी / मामा)

2 पिता

(काका / माता / आई)

प्रश्न 5 वचन बदला – (write the plural noun)

(2)

1 पंखा

(पंख / पंखे / पंखो)

2 रेष

(रेषा / रेषस / रषा)

प्र 6 समानार्थी शब्द लिहा—

(2)

1 उत्सव

(सण / दिवाळी / दसरा)

2 दैवत

(राक्षस / मानव / देव)

प्र 7 काळ ओळखा –

(2)

1 गाडीचा दरवाजा बंद झाला.

2 राम अभ्यास करीत आहे.

प्र 8 खाली प्रत्यय लावून नवीन शब्द बनवा –

(2)

1 पुस्तका + खाली

2 झाडा 4 खाली

प्र 9 खालील वाक्यातील क्रियापद ओळखा –

(2)

1 गाडी वेगात जात आहे.

2 राम आंबा खातो

प्र 10 खालील वाक्यातील सर्वनाम ओळखा :-

(2)

1 मी आंबा खात आहे .

2 मित्राने माझी अभ्यासात मदत केली.

खंड ग साहित्य

प्र 11 पठित गद्यांश –

(5)

भारतीयांचे आवडते दैवत श्रीकृष्ण होय श्रीकृष्णाला विष्णूचा अवतार समजतात जेथे जेथे श्रीकृष्णाचे मंदिर असते तेथे तेथे जन्मोत्सव साजरा केला जातो अष्टमीच्या दिवशी सगळे उपवास धरतात रात्री

बारा वाजता श्रीकृष्णाचा जन्म झाला . कृष्णाला दही-दूध खूप आवडत असे म्हणूनच नवमीला दही-पोहयाचा प्रसाद करुन वाटतात श्रीकृष्णाच्या आईचे नाव देवकी तर पित्याचे नाव वासुदेव होते. त्याचे पालन पोषण गोकुळात झाले तेथे त्याचे पालन-पोषण यशोदा व नंदबाबाने केले .

- प्रश्न 1 भारतीयांचे आवडते दैवत कोणते आहे ?
- 2 कोणत्या दिवशी सगळे उपवास करतात ?
- 3 किती वाजता श्रीकृष्णाचा जन्म झाला ?
- 4 श्रीकृष्णाला काय फार आवडत असे ?
- 5 नवमीला कशाचा प्रसाद करतात ?

प्र 12 पठित पदयांश –

(5)

पैल तो गे काऊ कोकताहे ।

शकुन गे माये सांगताहे ॥1॥

उड रे उड रे काऊ तुझे सोन्याने मढवीन पाऊ ।

पाहुणे पंढरीरावो घरा कै येती ॥2॥

दहिभाताची उंडी लावीन तुझे तोंडी ।

जीवा पढिये त्याची गोडी सांग वेगी ॥3॥

- 1 पैल तीरी कोण कोकताहे ?
- 2 घरी कोण पाहुणे येणार आहेत ?
- 3 कावळ्याचे पाय कशाने मढविण्यात येणार आहेत ?
- 4 कावळ्याला काय खायला मिळणार आहे ?
- 5 हा अभंग कोणी लिहिला आहे ?

प्र 13 जोड्या लावा –

(4)

1 कावळा –डरॉव –डरॉव

2 शेळी – चिवचिव

3 बेडूक – काव-काव

3 चिमणी – बें-बें

प्र 14 रिकाम्या जागा भरा –

(4)

1 ——— दिवशी सगळे उपवास धरतात.

2 ——— एकापेक्षा एक पराक्रम केले.

3 ते ——— झाले.

4 जीवन ——— झाले.

प्रश्न 15 कोण कोणास म्हणाले लिहा –

(2)

1 ते खरे रे बाळांनों, पण ही व्यक्ती कोण आहे ?

2 मला फक्त पक्ष्याचा डावा डोळा दिसतोय.

प्रश्न 16 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा – (कोणतेही सात)

(7x2=14)

1 कोणत्या खुणा नव्या शिपायाला सगळीकडे दिसतात ?

2 कावळा कुठे बसला आहे ?

3 द्रोणाचार्यांचे प्राण अर्जुनाने कसे वाचवले ?

4 माईच्या वाड्याला अवकळा का आली ?

5 अर्जुनाची पाठ कोणी थोपटली ?

6 गोकुळाष्टमी कशी साजरी करतात ?

7 घरी कोणते पाहुणे येणार आहेत ?

8 माईचे फुलवेड कसे होते ?

9 माईनी शेवटी आपले फुलवेड कसे जपले ?

प्रश्न 17 आपल्या आवडत्या वस्तूसाठी एक आकर्षक जाहीरात तयार करा –

(5)

प्रश्न 18 निबंध लेखन :- (कोणताही एक)

(5)

1 माझी शाळा

2 माझा आवडता खेळ

3 माझा मित्र

प्रश्न 19 स्वपरिचय लिहा :- (my self in marathi)

(5)

प्रश्न 20 :-चित्र वर्णन –

(5)

